

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

การจัดการ ธุรกิจเบื้องต้น

ม.๔-๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

รศ. ดร.นลินรัตน์ รักกุศล
ผศ.ถวิภา เมฆอัคฆกรรม

ผู้ตรวจ

รศ. ดร.เมธิณี วงศ์วานิช รมภกาภรณ์
รศ. ดร.ภัทรวรรณ จีรพัฒน์ธนธร
รศ. ชื่นจิตต์ แจ่มเจนกิจ

บรรณาธิการ

นายสมเกียรติ ภูระหงษ์

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๗

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวนพิมพ์ ๑๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN : 978-616-606-094-2

รหัสสินค้า ๓๐๑๗๐๑๗

www.aksorn.com

จัดพิมพ์และจำหน่ายทั่วประเทศโดย

บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจก. จำกัด

142 ถนนตะนาว เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

โทร. 0 2622 2999 (อัตราเบ็ด 20 คู่สาย)

แฟกซ์: บริษัท ไทยรับกล่า จำกัด โทร. 0 2903 9101-6

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การจัดการธุรกิจเบื้องต้น ชั้น ม.๕-๖ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
 การทำงานอาชีพ เล่มนี้ จะเรียนรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การประกอบธุรกิจ ความรู้
 เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ การจัดทำแผนธุรกิจ ธุรกิจออนไลน์
 อันเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้เรียนพึงมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้อย่าง
 ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ รักการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน รวมไปถึงมีความคิดสร้างสรรค์
 จนต่อยอดเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต

การนำเสนอในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ นอกจากเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางแล้ว ยังนำเสนอเนื้อหาให้กระชับ เพื่อให้เข้าใจแก่นของเรื่องที่ต้องเรียนได้โดยง่าย มีการบูรณาสมรรถนะสำคัญพร้อมหัวข้อ Idol Inspired โดยเป็นการนำเสนอบุคคลต้นแบบทางธุรกิจเพื่อเป็นแรงบันดาลใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้เนื้อหาในหน่วยนั้น ๆ มีสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และ Know More เสริมความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ เพื่อช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ยังให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนควรมีความเข้าใจ เพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมถึงตัวอย่างงาน ขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจ รวมถึงกิจกรรมประเมินการเรียนรู้ ที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง เพื่อช่วยให้สามารถตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การจัดการธุรกิจเบื้องต้น
ชั้น ม.๔-๖ เล่มนี้ จะช่วยให้การจัดการเรียนสอนมีความสะดวก ผู้เรียนได้รับความรู้ที่จำเป็น
เกิดทักษะการทำงาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เกิดสมรรถนะสำคัญ ตรงตามที่หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพกำหนดไว้

คณะผู้เรียบเรียง

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่

เตรียมพร้อมสู่การประกอบธุรกิจ

๑. การประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับข้ออย่างไรกับการดำเนินชีวิต
๒. เริ่มต้นดำเนินธุรกิจอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ
๓. ความรู้และทักษะอะไรที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ

๑. ทำไมต้องเรียนรู้เกี่ยวกับธุรกิจ
๒. รูปแบบธุรกิจแตกต่างกันอย่างไร
๓. สร้างธุรกิจของตนเองต้องทำอะไร
๔. ทำไมต้องสร้างแบบจำลองธุรกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่

ការប្រើប្រាស់ប្រភេទ

๑. ผู้ประกอบการมีบทบาทอย่างไรในการประกอบธุรกิจ
๒. ผู้ประกอบการต้องมีคุณลักษณะอย่างไร
๓. ผู้ประกอบการสร้างธุรกิจได้อย่างไร
๔. วิธีการจัดการและวางแผนทางการเงินต้องทำอย่างไร
๕. ผู้ประกอบการควรมีจริยธรรมและความรับผิดชอบอย่างไร

หน่วยการเรียนรู้ที่

การจัดทำแผนงานการประกอบธุรกิจ

๑. การวางแผนธุรกิจสำคัญอย่างไร
๒. แผนธุรกิจที่ดีต้องมียอดประกอบอะไรบ้าง

หน่วยการเรียนรู้ที่

ธุรกิจออนไลน์

๑. e-Commerce มีประโยชน์อย่างไร
๒. เริ่มต้นขายสินค้าออนไลน์อย่างไร
๓. สินค้าอะไรที่ขายออนไลน์ได้
๔. ทำอย่างไรให้ร้านออนไลน์เป็นที่รู้จัก
๕. ต้องการขายสินค้าออนไลน์มีช่องทางใดบ้าง

บรรณานุกรม

เตรียมพร้อม สู่การประกอบธุรกิจ

มนุษย์เราต้องการความสุข ความสบาย ความรวดเร็ว ที่เกิดขึ้นจากการได้รับบริการต่างๆ ทำให้มีการประกอบธุรกิจในลักษณะต่างๆ เกิดขึ้นโดยที่ไม่ได้มุ่งตอบสนองต่อความจำเป็นที่เป็นเพียงปัจจัยหลักเท่านั้น แต่ยังคงมุ่งเน้นในการตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ที่เพิ่มมากขึ้นด้วย

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

- อธิบายวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต (มฐ. ง ๑.๑ ม. ๔-๖/๑)
- มีทักษะการจัดการในการทำงาน (มฐ. ง ๑.๑ ม. ๔-๖/๓)
- มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน (มฐ. ง ๑.๑ ม. ๔-๖/๔)
- มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต (มฐ. ง ๑.๑ ม. ๔-๖/๕)
- มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน (มฐ. ง ๑.๑ ม. ๔-๖/๖)
- ใช้พลังงาน ทรัพยากร ในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (มฐ. ง ๑.๑ ม. ๔-๖/๗)

ตัวชี้วัดปลายทาง

- สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน (มฐ. ง ๑.๑ ม. ๔-๖/๒)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

Real-Life Cases

อยากมีธุรกิจของตนเองแต่...

การทำธุรกิจไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องศึกษาข้อมูลธุรกิจ การตลาด การแข่งขัน การขายสินค้า ส่งสินค้า ต้องเข้าใจลูกค้า ต้องมีเงินลงทุน และอีกมากมาย แล้วเราจะเป็นเจ้าของธุรกิจได้อย่างไร ในเมื่อ...

- ไม่มีเวลา** เพราะต้องเรียนหนังสือ ช่วยงานที่บ้าน แล้วยังต้องหาเวลาไปศึกษาข้อมูลและเรียนรู้เรื่องต่างๆ มากมาย แบบนี้เมื่อไหร่จะมีธุรกิจของตนเอง
- ครอบครัวมีรายจ่ายสูง** ไม่ได้มีเงินเก็บมากมาย ต้องเก็บไว้ใช้ยามจำเป็น ซึ่งการเริ่มต้นประกอบธุรกิจต้องอาศัยเงินทุน แล้วต้องทำอย่างไรถึงจะเริ่มต้นธุรกิจได้โดยไม่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก

- นักเรียนชอบ/สนใจ และมีทักษะเชี่ยวชาญทางด้านใด
- นักเรียนอยากประกอบธุรกิจอะไร เพราะอะไร
- นักเรียนวางแผนและมีเป้าหมายในการประกอบธุรกิจอย่างไร

๑ การประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับการดำเนินชีวิต

มนุษย์ในแต่ละยุคสมัยได้มีการสร้างสรรค์สิ่งที่มาตอบสนองต่อปัจจัยหลักในการดำเนินชีวิต ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต ทำให้มีความสุข ปลอดภัย และความมั่นคงในชีวิต

THINK

ในชีวิตประจำวัน
เราต้องเกี่ยวข้องกับธุรกิจ
อะไรบ้าง เพราะอะไร

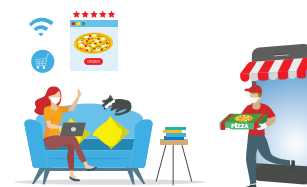
แต่ในปัจจุบัน มนุษย์ได้มีการปรับวิธีการดำเนินชีวิตที่ส่งผลมาจากการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทำให้มนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันเพื่อป้องกันตนเองต่อภัยที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้อยู่รอดและปรับตัวได้ หรือที่เราเรียกว่า รูปแบบชีวิตปกติใหม่ (New Normal)

หลังจากที่มนุษย์ต้องประสบกับสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดความคุ้นเคยในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ การคิด การสื่อสาร รวมถึงการประกอบธุรกิจต่าง ๆ จนเกิดเป็นรูปแบบชีวิตปกติถัดไป (Next Normal) ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มในอนาคตที่จะตอบสนองต่อความต้องการ ความสะดวกสบาย ระบบเศรษฐกิจการประกอบธุรกิจ ตลอดจนมุ่งเน้นความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs)) จนเกิดเป็น ๓ แนวโน้มที่เปลี่ยนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในยุครูปแบบชีวิตปกติถัดไป (Next Normal)

เศรษฐกิจติดบ้าน (Stay-at-home Economy)

“บ้าน” ที่ไม่ได้เป็นเพียง “ที่อยู่อาศัย” แต่ปรับเป็นที่ทำงาน ห้องประชุม ห้องออกกำลังกาย หรือห้องชมภาพยนตร์ โดยอาศัยการดำเนินการผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้อย่างง่ายและสะดวกสบาย

การบริการจัดส่งอาหารถึงบ้าน

การประชุมผ่านทางแอปพลิเคชัน

สังคมไร้การสัมผัส (Touchless Society)

การดำเนินชีวิตได้มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว เพราะมีการพัฒนาเทคโนโลยีมารองรับความต้องการของมนุษย์ เพื่อลดการสัมผัสสิ่งของต่าง ๆ หรือเว้นระยะห่าง เช่น

ระบบประตูอัตโนมัติในพื้นที่สาธารณะ

การทำธุรกรรมผ่าน Mobile Banking

เกษตรอินทรีย์ปฏิรูป (Regenerative Organic)

เป็นการมุ่งเน้นความปลอดภัยด้านสุขอนามัยและให้ความสำคัญกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เช่น

การทำฟาร์มออร์แกนิก

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในยุค Next Normal และยุคสมัยที่เปลี่ยนผ่าน รวมทั้งการพัฒนาของเทคโนโลยี ทำให้ความต้องการปัจจัยหลัก ๔ ประการในการดำเนินชีวิต มีแนวโน้มที่จะเพิ่มปัจจัยเป็น ๑๐ ประการ ดังนี้

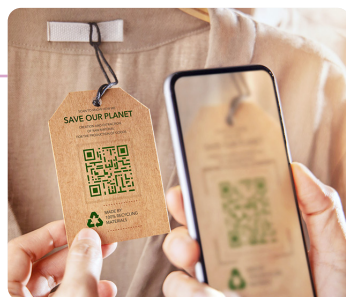
๑ อาหาร : การกินเพื่อสุขภาพและความยั่งยืน

เน้นรับประทานอาหารที่รักษาสุขภาพ เช่น อาหารคลีน อาหารออร์แกนิก อาหารที่ปราศจากเนื้อสัตว์

๒ เครื่องนุ่งห่ม : ยั่งยืนแบบมีสไตล์

- คิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเครื่องนุ่งห่มให้หลากหลาย
- การประกอบธุรกิจด้านเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม หันมาให้คุณค่า การเลือกใช้วัสดุและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การรับผิดชอบต่อสังคม เช่น ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๓ ที่อยู่อาศัย : ความสะดวกสบาย

- ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยตอบสนองการดำเนินชีวิตภายในบ้าน ให้สะดวกสบาย เช่น เปิดเครื่องปรับอากาศได้จากแอปพลิเคชันในสมาร์ทโฟน (Home automation) รวมทั้งการตรวจเช็คสถานะของเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน

๔ ยารักษาโรค : เน้นป้องกันก่อนการรักษา

- แสวงหายาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคมากกว่าการรักษาโรค
- ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาหารเสริมเพื่อช่วยบำรุงร่างกาย และช่วยเรื่องความงามเติบโตเพิ่มมากขึ้น

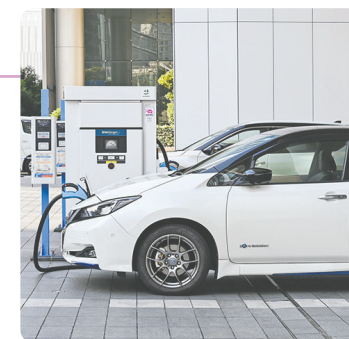
๕ เงิน : เข้าสู่ Cashless Society อย่างเต็มตัว

- มนุษย์หันมาใช้ในการชำระเงินแบบไร้เงินสด (Cashless Payment)
- ผู้ประกอบธุรกิจเริ่มเปลี่ยนแปลงรูปแบบการชำระค่าสินค้าหรือบริการต่าง ๆ โดยให้มี Cashless Payment เช่น Scan to Pay Internet and Mobile Banking ทำให้ซื้อ-ขายสินค้าได้ทุกที่ ทุกเวลา

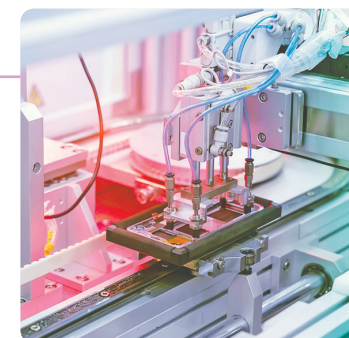
๖ ยานพาหนะ : Smart Vehicle เน้นพลังงานสะอาด

- ปัจจุบันยานพาหนะเริ่มใช้ไฟฟ้าเข้ามาทำให้เกิดการขับเคลื่อนแทนน้ำมัน เช่น รถยนต์พลังงานไฟฟ้า (EV) รถเมล์ไฟฟ้า
- ยานพาหนะไร้คนขับที่จะมาช่วยลดการพึ่งพามนุษย์
- ใช้พลังงานสะอาดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๗ สมาร์ทโฟน : เน้นนวัตกรรมและใส่ใจสิ่งแวดล้อม

- มีนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ตอบสนองต่อการใช้งาน เช่น AI
- มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น การประกาศไม่ให้หวั่นไหวแบตเตอรี่สำหรับลูกค้าที่ซื้อเครื่องใหม่เพื่อลดขยะอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตเครื่องโดยเลือกใช้วัสดุรีไซเคิล

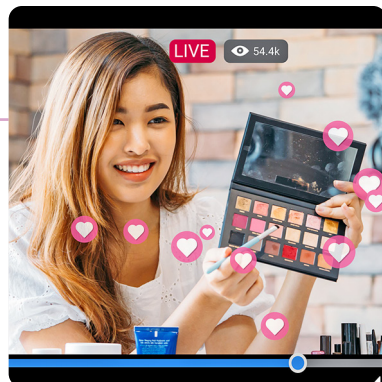
TIPS

ประโยชน์ของระบบ Cashless Society

๑. ลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินต่าง ๆ
๒. ลดการเกิดอาชญากรรมทั้งต่อธุรกิจและตนเอง เพราะเงินสดจะถูกจัดเก็บในบัญชีเงินฝากของธนาคารทันที
๓. สามารถรับเงินได้จากทุกที่ ทุกเวลา สะดวก รวดเร็ว
๔. ช่วยให้ผู้ธุรกิจเติบโตไปได้ไกลสามารถรับเงินจากต่างประเทศได้ง่ายขึ้น
๕. ลดการสัมผัส ลดเชื้อโรค ทำให้ปลอดภัยจากโรคระบาด

๘ โขเสียลิเดีย : Feature หลากหลายตอบโจทย์การใช้งาน

- เกิด Digital Transformation ส่งผลให้เกิดการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับทุกมิติของการดำเนินชีวิต ช่วยให้สะดวกยิ่งขึ้น
- ภาคธุรกิจทำการตลาดมุ่งเน้นไปที่ Online platform เพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคและตอบโต้กับลูกค้าได้ง่ายขึ้น

๙ สินค้าอุปโภคบริโภค : FMCG ที่เปลี่ยนแปลง

- สินค้าในกลุ่ม FMCG (Fast Moving Consumer Goods) คือ สินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไปซื้อขายรวดเร็วราคาถูก เพราะมีต้นทุนต่ำ เช่น สบู่ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ผงกาแฟ
- ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากธรรมชาติ และเลือกบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายโดยไม่ก่อให้เกิดขยะส่วนเกิน

๑๐ พลังงาน : Renewable Energy สู่โลกที่น่าอยู่มากยิ่งขึ้น

- ใช้พลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น พลังงานจากแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ พลังงานชีวภาพ
- การใช้พลังงานทดแทนทำให้การดำเนินชีวิตของสิ่งมีชีวิตเป็นไปอย่างยั่งยืน

จากปัจจัยพื้นฐานที่กล่าวมา มนุษย์ไม่สามารถผลิตทุกอย่างเองได้ เพราะการผลิตบางอย่างต้องอาศัยความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องจักรที่ต่างกันเข้ามาช่วยทำให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้น การดำรงชีวิตของมนุษย์จึงมีความเชื่อมโยงกับการประกอบธุรกิจ ทั้งในฐานะผู้บริโภคที่ต้องจัดหา จัดซื้อสิ่งต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็น หรือในฐานะผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิต ผู้ให้บริการต่าง ๆ ที่ต้องตอบสนองต่อความต้องการหรือความจำเป็นของผู้บริโภคนั่นเอง

๒ เริ่มต้นดำเนินธุรกิจอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ

การดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่มีจุดเริ่มต้นที่หลากหลาย การสร้างธุรกิจนั้นอาจไม่ใช่เรื่องยาก แต่ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายนักที่จะสร้างให้ธุรกิจนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งการที่จะดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จนั้นมีหลักในการดำเนินธุรกิจ ดังนี้

THINK

ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จมีลักษณะอย่างไร พร้อมยกตัวอย่าง

หลักในการดำเนินธุรกิจ

การตัดสินใจ

- สำรวจตัวเองว่าชอบอะไร ถนัดอะไร ก่อนตัดสินใจประกอบธุรกิจ
- สำรวจความมั่นใจว่าเราพร้อมที่จะประกอบธุรกิจนั้น เช่น
  - พร้อมที่จะทำงานหนัก อดทน มีทักษะในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างดำเนินธุรกิจ
  - มีความเชื่อมั่นในตนเองและสินค้าหรือบริการที่จะประกอบธุรกิจเพียงพอหรือไม่

การเลือกรูปแบบธุรกิจ

- มองเห็นโอกาสในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งความรู้ ความสามารถ หรือเงินลงทุนที่ต้องใช้
- พิจารณากระบวนการจัดตั้ง จำนวนผู้ร่วมประกอบธุรกิจ การระดมทุน หรือทุนตั้งต้นที่เหมาะสมกับขนาดของธุรกิจทั้งในรูปแบบเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- สภาพทั่วไปของธุรกิจ ระยะเวลาการประกอบธุรกิจ การขยายกิจการ รวมถึงการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับธุรกิจนั้น ๆ

การวางแผนประกอบธุรกิจ

- วางแผนโดยตั้งเป้าหมายของธุรกิจให้ชัดเจน มองเห็นถึงโอกาสและอุปสรรคเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น
- วางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการผิดพลาดหรือความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างประกอบธุรกิจ

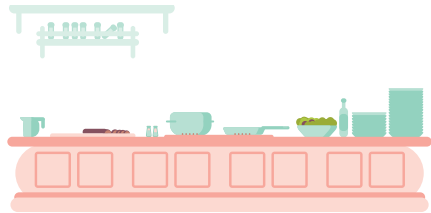
ลงมือประกอบธุรกิจ

- เมื่อมีความพร้อมก็ลงมือประกอบธุรกิจ เมื่อเริ่มต้นต้องปรับตัว ปรับแผนให้เข้ากับตลาดในแต่ละช่วงเวลา
- นำความรู้ทางการบริหาร การตลาด การใช้เทคโนโลยี การสื่อสารต่าง ๆ มาปรับใช้อย่างสม่ำเสมอจะสามารถทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้

๓ ความรู้และทักษะอะไรที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจ

การประกอบธุรกิจต้องเริ่มจากการรู้จักตนเอง ลูกค้า ตลาด และแหล่งเงินทุนก่อนเพื่อให้เห็นความเป็นไปได้ของการทำธุรกิจ ซึ่งส่งผลให้ผู้ที่ประกอบธุรกิจมั่นใจในการเริ่มต้นธุรกิจต่อไป

รู้จัก
ตนเอง

สำรวจความชอบ ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้หายากศึกษาและลงมือทำ ส่งผลให้มีความมุ่งมั่นในการสร้างธุรกิจ

รู้จัก
ลูกค้า

รู้จักลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย รู้ว่าสินค้าหรือบริการของเราสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างไร ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

รู้จัก
ตลาด

คำนึงถึงภาวะของตลาด คู่แข่งขัน พิจารณาว่าธุรกิจนั้นมีใครทำอยู่ ใครเป็นผู้นำ จุดแข็งและจุดอ่อนของคู่แข่ง มีโอกาสในการแข่งขันกับคู่แข่งต้องเตรียมพร้อมทางด้านใดเพื่อให้แข่งขันในตลาดได้

รู้จัก
แหล่ง
เงินทุน

การทำธุรกิจจำเป็นต้องมีเงินลงทุน และหากต้องกู้ยืมควรพิจารณาศักยภาพของตนเอง และธุรกิจในการจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ย หรืออาจจะหา “ผู้ร่วมทุน” ซึ่งมีประสบการณ์มาช่วยลงทุน

ตัวอย่างธุรกิจ ร้านอาหารจานเดียว

• ชอบทำอาหารหรือขนม อาจเป็นจุดเริ่มต้นในการเริ่มธุรกิจร้านอาหาร ร้านกาแฟ

• หากจะทำร้านอาหารจานเดียวต้องตอบสนองความต้องการด้านรสชาติ รสนิยม ความรวดเร็วของการบริการให้กับลูกค้า

• มีร้านอาหารจานเดียวในบริเวณที่เราจะเปิดร้านหรือไม่ เมนูที่โดดเด่นของคู่แข่ง จำนวนลูกค้าที่เข้าร้านในแต่ละวัน เราจะทำให้ร้านอาหารของเราแตกต่างจากร้านอื่นๆ อย่างไร

• เงินลงทุนอาจมาจากเงินเก็บ เงินร่วมลงทุนของเพื่อน ๆ ซึ่งต้องเพียงพอกับการลงทุนสร้างหน้าร้าน รวมถึงวัตถุดิบที่ใช้

• หากเงินลงทุนไม่พอหรือต้องขยายกิจการอาจกู้ยืมจากธนาคาร หรือหาผู้ร่วมลงทุน โดยดูศักยภาพในการชำระหนี้

การที่เราจะรู้จักตนเอง รู้จักลูกค้า รู้จักตลาด รู้จักแหล่งเงินทุนนั้น สามารถหาคำตอบได้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบด้วยข้อคำถามใน ๖ ลักษณะ

5W 1H

Who

ใครคือลูกค้าของเรา

กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมอย่างไร บุคคลกลุ่มใดเป็นกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษาหรือ Lifestyle

Where

ทำเลที่ตั้งควรเปิดที่ใด

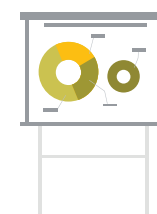
พิจารณาถึงความสะดวกสบายในการเดินทาง มาใช้บริการ ทำเลที่ตั้งที่ดีสามารถดึงดูดลูกค้าให้มาใช้บริการหรือซื้อสินค้าเราได้ง่าย

Why

ทำไมลูกค้าถึงต้องมาซื้อหรือใช้บริการของเรา

สินค้าหรือบริการของธุรกิจเราแตกต่างจากคู่แข่งอย่างไร โดยหาจุดเด่นของธุรกิจ เช่น การตกแต่ง ราคา ทำเล รสชาติ ความสวยงาม

What

อะไรคือสิ่งที่ลูกค้าต้องการ

วิเคราะห์แนวโน้มของสินค้าหรือบริการและพฤติกรรมของลูกค้า เพื่อจัดหาสิ่งที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้มากที่สุด

When

เมื่อไหร่ที่ลูกค้าต้องการเรา

เจ้าของธุรกิจควรบริหารจัดการว่าช่วงไหนที่ลูกค้านิยมเข้ามาใช้บริการหรือซื้อสินค้า เพื่อจัดเตรียมสินค้าให้เพียงพอกับความต้องการ

How

เราจะเข้าถึงลูกค้าได้อย่างไร

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ว่าจะสื่อสารให้ลูกค้ารู้จัก และมาเลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการธุรกิจของเราได้อย่างไร

ตัวอย่าง

คุณเพิ่งอยากทำธุรกิจเกี่ยวกับร้านกาแฟ

Who ใครคือลูกค้าของเรา

- กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียน นักศึกษา ที่มีอายุในระหว่าง ๑๕-๒๕ ปี มีรายได้ประมาณ ๙,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป หรือมีรายได้ต่อวันประมาณ ๒๐๐-๕๐๐ บาท
- ชอบดื่มเครื่องดื่มกาแฟ ชา ช็อคโกแลต โกโก้ หรือเครื่องดื่มต่างๆ
- ชอบถ่ายรูป นั่งพบบปะสังสรรค์กับเพื่อนหรือนั่งทำงาน

What อะไรคือสิ่งที่ลูกค้าต้องการ

- เครื่องดื่มที่มีการตกแต่งสวยงาม รสชาติดี อาจเป็นได้ทั้งชา กาแฟ โกโก้ หรือเครื่องดื่มอื่นๆ
- ราคาไม่แพง
- ถ่ายรูปเครื่องดื่มและสถานที่ลงโซเชียลได้สวยงาม

Where ทำเลที่ตั้งควรเปิดที่ใด

- ควรเลือกทำเลที่ตั้งใจกลางกรุงเทพ สามารถเดินทางได้สะดวกด้วยบริการสาธารณะ
- เลือกพื้นที่ให้เช่ามีที่จอดรถประมาณ ๓-๕ คัน
- สามารถเดินทางด้วยเท้าได้ไม่ลำบาก

When เมื่อไหร่ที่ลูกค้าต้องการเรา

- วันธรรมดา หลังเลิกเรียน
- ในช่วงเสาร์-อาทิตย์ หลังเลิกเรียนพิเศษ หรือเป็นวันหยุด

Why ทำไมลูกค้าถึงต้องมาซื้อหรือใช้บริการของเรา

- รสชาติที่อร่อยกลมกล่อม
- ตกแต่งเครื่องดื่มได้สวยงามน่ารับประทาน
- ราคาไม่สูงเมื่อเทียบกับร้านอื่นๆ ที่มีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน
- ตกแต่งร้านให้สวยงาม นั่งสบาย สามารถถ่ายรูปเล่นได้
- มีสูตรเครื่องดื่มพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ของร้าน

การวิเคราะห์
5W1H

How เราจะเข้าถึงลูกค้าได้อย่างไร

- ใช้โซเชียลในการสื่อสารและรับข้อมูลข่าวสาร
- โฆษณาธุรกิจบนโซเชียลหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ
- ใช้ Influencer ในการสื่อสารถึงลูกค้าตามพฤติกรรมที่ได้จากการวิเคราะห์

จะเห็นว่า เทคนิค 5W1H เป็นการดำเนินการที่สำคัญในการเริ่มประกอบธุรกิจ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่ไม่ซับซ้อนและนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง สิ่งที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ให้ถูกต้องชัดเจน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับไปใช้ในการวางแผน ตลอดจนการวางกลยุทธ์ทางธุรกิจ กลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการให้ เติบโต และประสบความสำเร็จได้ในอนาคต

CLASS ACTIVITIES

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนดให้ แล้วนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอที่หน้าชั้นเรียน

๑. สสำรวจธุรกิจในห้องเรียนของตนเองว่ามีธุรกิจอะไรบ้าง และผู้ประกอบการธุรกิจนั้นต้องมีทักษะใดในการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ
๒. จากธุรกิจที่นักเรียนสำรวจมา ให้เลือกมา ๒ ธุรกิจที่มีลักษณะงานแตกต่างกันและนำมาวิเคราะห์ตามเทคนิค 5W1H

พัฒนากิจกรรมตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการ

การเป็นผู้ประกอบการในปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ประกอบการจะต้องมีการพัฒนากิจกรรมพื้นฐานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น

๑. ทักษะทางการเงิน

ผู้ประกอบการต้องเข้าใจฐานะทางการเงินของธุรกิจ และความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ การหาแหล่งเงินทุนที่จะเข้ามาสนับสนุน เพื่อจะได้วางแผนการจัดการเงินที่ดีโดยใช้วิจารณ์ญาณ และการตัดสินใจที่รอบคอบ ซึ่งทักษะการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการธุรกิจจำเป็นต้องมีเพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

๒. ทักษะทางการตลาด

ผู้ประกอบการต้องวิเคราะห์ตลาด มองเห็นความเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อธุรกิจได้ โดยการตั้งคำถามที่นำไปสู่การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาธุรกิจ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้ เช่น ทำอย่างไรลูกค้าถึงซื้อสินค้าหรือใช้บริการของเรา ทำอย่างไรที่จะรักษาลูกค้าเดิมไว้ได้ ธุรกิจควรปรับปรุงหรือพัฒนาในส่วนใดเพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้น

๓. ทักษะทางการบริหารและการจัดการ

หากเป็นการเริ่มก่อตั้งธุรกิจผู้ประกอบการต้องเห็นทิศทางของธุรกิจ เพื่อจะได้วางแผนและจัดการระบบต่าง ๆ ของธุรกิจให้มีความคล่องตัว มีต้นทุนต่ำ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ เช่น การเตรียมสินค้าหรือบริการให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า การบริหารจัดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในธุรกิจ

๔. ทักษะทางการบริหารและการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ต้องวางแผนในการจัดการงานให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน ผู้ประกอบการต้องสร้างและพัฒนากำลังใจคนของตนเองให้มีความรู้ ทักษะต่าง ๆ และเจตคติที่ดีในการทำงาน การทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลดีต่อการเติบโตของธุรกิจในระยะยาว

๕. ทักษะทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ปัจจุบันเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีบทบาทและเป็นสิ่งขับเคลื่อนที่สำคัญในทุกธุรกิจ ทำให้ธุรกิจต้องมีการปรับตัวมากขึ้น มีธุรกิจใหม่ ๆ เกิดขึ้น ส่งผลให้พฤติกรรมของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไปและซื้อสินค้าบนโลกออนไลน์มากขึ้น เช่น การซื้อและขายสินค้าออนไลน์ การสั่งอาหารผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ผู้ประกอบการที่ออกแบบธุรกิจให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมของลูกค้าได้ดีจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบ

จากความรักเรื่องระดับ

ก้าวสู่การเป็นเจ้าของบริษัท

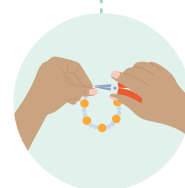

Gabrielle Jordan

นักธุรกิจชาวอเมริกัน เจ้าของบริษัทเครื่องประดับ Jewelz of Jordan ที่ตั้งอยู่ในรัฐแมรีแลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา Gabrielle Jordan ได้ออกแบบ ประดิษฐ์ ผลิต และขายเครื่องประดับ ทั้งสร้อยคอ ต่างหู และสร้อยข้อมือสำหรับผู้หญิงที่ทันสมัย วัยทำงาน ได้สวมใส่ไปทำงาน ไปงานแต่งงาน

ที่มา : facebook.com/GabrielleJordanInspires/photos

อายุ ๗ ปี

Gabrielle Jordan ด้วยความชอบเครื่องประดับเธอจึงได้ฝึกทำและเรียนรู้วิธีการทำด้วยการดูวิดีโอจาก YouTube จากนั้นจึงเริ่มขายเครื่องประดับที่เธอทำขึ้นเองให้กับเพื่อน ๆ และครอบครัวก่อนที่จะเพิ่มรูปแบบสินค้าเป็นเครื่องประดับหินแร่ธาตุสวยงาม และคริสตัลที่ตกแต่งเองตลอดจนเครื่องประดับที่ทำจากไข่มุกเลี้ยง เธอขยายตลาดโดยนำออกไปวางขายตามงานสัมมนา งานประชุม งานแฟชันโชว์ ในร้านบูติกและขายทางออนไลน์

อายุ ๙ ปี

Gabrielle ได้เปิดบริษัทขายเครื่องประดับ

อายุ ๑๑ ปี

Gabrielle ได้นำประสบการณ์ที่ได้จากธุรกิจ นำมาเขียนหนังสือชื่อว่า The Making of a Young Entrepreneur หนังสือเล่มนี้ช่วยให้เธอกลายเป็นนักพูดที่มีความมุ่งมั่น เธอได้ไปพูดในงานประชุมที่หน่วยงานเยาวชนต่าง ๆ และตามโรงเรียนทั่วสหรัฐอเมริกาตลอดจนในต่างประเทศ

----- Gabrielle มีความทุ่มเท มีระเบียบและการจัดการชีวิตประจำวันอย่างสมดุล เธอบริหารบริษัทในฐานะที่เป็นเจ้าของธุรกิจในช่วงวัยเด็ก Gabrielle ต้องเรียนหนังสือที่บ้าน ตื่นนอนตอนตี ๕ ทุกวันเพื่อทำกิจวัตรประจำวัน หลังจากนั้นจะเริ่มทำเครื่องประดับ เตรียมบทสุนทรพจน์ และจัดการงานอื่น ๆ ที่ต้องทำให้เสร็จภายในแต่ละวัน จากความพยายาม และความมุ่งมั่นตั้งแต่วัยเด็กทำให้เธอประสบความสำเร็จจนถึงทุกวันนี้ -----

สรุปสาระสำคัญประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เตรียมพร้อมสู่ การประกอบธุรกิจ

การประกอบธุรกิจ เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะช่วยตอบสนองต่อความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์ ช่วยให้มีความสุข ความสะดวกและสบายในการใช้ชีวิตประจำวัน

การประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

ปัจจุบันการดำเนินชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงทำให้ความต้องการในปัจจุบันต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้เกิดธุรกิจใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภค เช่น

- ยานพาหนะ** ใช้ไฟฟ้าในการขับเคลื่อน ประหยัดค่าใช้จ่าย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- โทรศัพท์มือถือ** ใส่ใส่สิ่งแวดลอม เลือกล้างใส่วิสดูรู้ใช้เคลในการผลิตเครื่อง
- โซเชียลมีเดีย** เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ กับการดำเนินชีวิต
- สินค้าอุปโภคบริโภค** ซื้อสินค้าที่ผลิตจากธรรมชาติมากขึ้น
- เงิน** ทำธุรกรรมต่าง ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ ซื้อ-ขายสินค้าได้ง่ายขึ้น
- พลังงาน** ใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้น เพื่อการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืน

หลักในการดำเนินธุรกิจ

- การตัดสินใจ**
  - สำรวจตนเอง
- เลือกรูปแบบธุรกิจ**
  - มองเห็นโอกาสสำเร็จ
  - พิจารณากระบวนการจัดตั้งธุรกิจ
  - สภาพทั่วไปของธุรกิจ
- การวางแผนประกอบธุรกิจ**
  - ตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน
  - วางแผนเพื่อลดการผิดพลาด
- ลงมือประกอบธุรกิจ**
  - เมื่อลงมือปฏิบัติต้องปรับแผนงานให้เข้ากับตลาดในช่วงเวลานั้น ๆ

ความรู้และทักษะในการประกอบธุรกิจ

การเริ่มต้นธุรกิจผู้ประกอบการต้องรู้จักตนเอง ลูกค้า ตลาด และแหล่งเงินทุนของตนเองก่อน และการที่จะรู้จักสิ่งเหล่านี้ได้ดีเราสามารถให้เทคนิค 5W1H เพื่อตอบคำถาม ดังนี้

- Who** ใครคือลูกค้า
- What** อะไรคือสิ่งที่ลูกค้าต้องการ
- Where** ทำเลที่ตั้งควรเปิดที่ใด
- When** เมื่อไหร่ที่ลูกค้าต้องการเรา
- Why** ทำไมลูกค้าต้องมาซื้อสินค้าเรา
- How** เราจะเข้าถึงลูกค้าได้อย่างไร

CASE BOX

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์แล้วปฏิบัติตามที่กำหนด

“กฤษฎิ์ศึกษาในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ขณะกำลังศึกษา กฤษฎิ์รับจ้างทำงานพิเศษเพื่อส่งสมประสงค์และหารายเสริมช่วยครอบครัว เค้ามียผลงานเป็นที่น่าพอใจ บริษัทที่ว่าจ้างจึงส่งงานให้กฤษฎิ์ทำตลอด จากงานที่เข้ามาเป็นจำนวนมากและต่อเนื่อง ทำให้กฤษฎิ์ชวนเพื่อนมาร่วมกันเปิดเป็นกิจการเล็กๆ เพื่อรับงานทางด้านออกแบบ

ในช่วงแรกกิจการเป็นไปด้วยดี จนมาถึงช่วงการเรียนปีสุดท้ายกิจการเริ่มมีปัญหา มีงานเข้ามาจำนวนมาก กฤษฎิ์และเพื่อนๆ เริ่มทำไม่ไหวอีกทั้งยังต้องทำโปรเจกต์เพื่อจบการศึกษาด้วย ทำให้การเรียนบางรายวิชามีปัญหา งานพิเศษบางงานก็ทำไม่เสร็จทันเวลาจนถูกจ่ายค่าปรับเป็นจำนวนเงินที่สูง กฤษฎิ์และเพื่อนๆ ไม่สามารถแก้ปัญหาได้จนต้องปิดกิจการและเดือดร้อนครอบครัวเพราะต้องช่วยหาเงินจ่ายค่าปรับ”

จากสถานการณ์ดังกล่าว ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าปัญหาของกฤษฎิ์และเพื่อนๆ เกิดจากสาเหตุใด และให้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาโดยใช้ทักษะกระบวนการทำงานต่าง ๆ พร้อมบอกแนวทางปฏิบัติ จากนั้นนำเสนอหน้าชั้นเรียน

กิจกรรม

ประเมิน

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้

- ให้นักเรียนบอกธุรกิจที่ตนเองต้องการจะประกอบในอนาคต แล้วสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ของธุรกิจที่สนใจ จากนั้นอธิบายเหตุผลที่ ต้องการจะประกอบธุรกิจ ลักษณะของธุรกิจ ตอบคำถามเกี่ยวกับธุรกิจตามเทคนิค 5W1H
- จากข้อ ๑. ให้นักเรียนสำรวจตนเองเกี่ยวกับทักษะที่ตนเองควรพัฒนา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบธุรกิจ พร้อมบอกเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติ
- นำแนวทางปฏิบัติจากข้อ ๒. ที่ได้ไปปฏิบัติจริงและบันทึกผล จากนั้นนำผลที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมนำเสนอหน้าชั้นเรียน